

SAHLGRENSKA AKADEMIN

Masterprogram i folkhälsovetenskap, 120 högskolepoäng

Master's Programme in Public Health Science, 120 credits

Programkod: M2PHP

Avancerad nivå / Second cycle

1. Fastställande

Utbildningsplanen är fastställd av Dekan vid fakulteten 2019-12-04 (GU 2019/3032) och senast reviderad 2022-09-14 (GU 2022/1654). Den reviderade utbildningsplanen gäller från och med 2023-08-28, höstterminen 2023.

Ansvarig institution/motsvarande: Institutionen för medicin

2. Syfte

Syftet med programmet är att väl förbereda för fortsatta studier på forskarutbildningsnivå liksom för att framgångsrikt medverka i strategiskt- och praktiskt folkhälsoarbete inom regionala, nationella och/eller internationella institutioner.

Folkhälsovetenskap är en tvärvetenskaplig disciplin som placerar frågor om hälsa och sjukdom i ett samhälleligt sammanhang. Inledningsvis läser studenterna obligatoriska kurser om folkhälsovetenskapens utgångspunkter, tillämpningsområden och forskningsmetodiker. Efter detta följer kurser som fokuserar på hälsoekonomiska utgångspunkter, tillämpningsområden och metodik samt på socialepidemiologi och dess teorier, metoder och praktiska implikationer. Därefter ingår under programmet tredje termin valfria kurser, som inkluderar en fördjupningskurs i hälsoekonomi, samt kurser med särskilda tillämpningsområden liksom en valbar praktikkurs, där möjlighet finns att tillämpa teoretiska perspektiv inom respektive fördjupningsområde i praktiskt arbete inom en nationell eller internationell organisation.

Folkhälsovetenskap fokuserar på vilken betydelse samhällets organisering och andra strukturella faktorer, till exempel politiska, ekonomiska och kulturella, har för hälsoläget i en grupp eller befolkning, bland annat genom studier av hälsans sociala bestämningsfaktorer till exempel inkomst- och utbildningsnivå, diskriminering, tillgång på hälso- och sjukvård. Utifrån detta bearbetar disciplinen frågor om huruvida fördelningen av hälsa inom en befolkning är jämlik och rättvis, det vill säga om variationer mellan olika grupperns hälsa kan härledas till sociala faktorer och därför är möjliga att förändra.

Sahlgrenska akademins samtliga utbildningar har som målsättning att bidra till 1) ökad

medvetenhet om genus, jämställdhet och likabehandling, och 2) en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa. Folkhälsovetenskapen arbetar specifikt med dessa teman genom kartläggning av hälsoläget, studier av de bestämningsfaktorer och processer som påverkar hälsoutvecklingen, liksom hur strategier och riktade insatser som syftar till att främja en hållbar hälsoutveckling kan utvecklas, genomföras och utvärderas. Fokus kan vara på globala, nationella såväl som lokala processer, institutioner och hälsofrågor. Programmet i sin helhet lyfter även fram människorättsperspektivet såväl som perspektiv där lokal och civilsamhällets deltagande betonas för att hela befolkningens rätt till hälsa ska kunna uppnås.

3. Förkunskapskrav

Behörig att antas till programmet är den som har:

- Yrkesexamen/kandidatexamen om minst 180 högskolepoäng inom något av områdena hälsovetenskap, samhällsvetenskap, naturvetenskap, ekonomiska vetenskaper, humaniora eller ingenjörsvetenskap
- Engelska B/Engelska 6

Förkunskapskrav för kurser inom programmet finns angivna i respektive kursplan.

4. Examen och huvudområde

Utbildningen leder till Medicine masterexamen med huvudområdet Folkhälsovetenskap (Degree of Master of Medical Science (120 credits) with a major in Public Health Sciences).

5. Mål

Generella mål för masterexamen

Kunskap och förståelse

För masterexamen ska studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera

detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Lokala mål

Kunskap och förståelse

För masterexamen ska studenten kunna:

- beskriva och förklara folkhälsovetenskapens etiska, teoretiska och metodologiska fundament, samt tillämpningsområden,
- beskriva och förklara regionala och sociala variationer i sjukdomsburda, de processer som leder till dessa variationer samt hur sådan kunskap kan ligga till grund för strukturella insatser såväl som insatser riktade till specifika målgrupper,
- beskriva och diskutera olika välfärds- och hälsosystems möjligheter att främja en god och jämlik hälsoutveckling.

Färdighet och förmåga

För masterexamen ska studenten kunna:

- tillämpa kvalitativ och epidemiologisk teori och metod på aktuella folkhälsovetenskapliga utmaningar för kartläggning och uppföljning av befolkningars hälsotillstånd och identifiering av riskfaktorer och särskilt utsatta grupper,
- muntligt och skriftligt, för olika aktörer till exempel beslutsfattare, tjänstemän och invånare, sammanställa och förklara folkhälsovetenskapens utgångspunkter liksom evidens rörande olika folkhälsoutmaningar- och insatser,
- diskutera och förklara sambandet mellan makroekonomiska variabler och hälsa samt applicera mikro- och makroekonomiska teorier på folkhälsovetenskapliga frågeställningar, inklusive ojämlikhet i hälsa,
- identifiera och förklara de systematiska, sociala bestämningsfaktorerna och processer som bidrar till ojämlikhet i hälsa,
- på en strategisk nivå formulera och föreslå samt genomföra åtgärder som särskilt kan understödja en god och jämlik hälsoutveckling på grupp- och befolkningsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen ska studenten kunna:

- kritiskt granska och utvärdera politiska prioriteringar, policy och program på lokal, nationell och internationell nivå med utgångspunkt i Rätten till hälsa som en social, ekonomisk och miljörelaterad hållbarhetsfråga,
- kritiskt värdera och reflektera över den hälsoekonomiska forskningens styrkor och begränsningar med avseende på teoretiska utgångspunkter, metodologiska aspekter och som underlag för beslut och policyformulering rörande folkhälsoproblem och -insatser,
- analysera sambandet mellan resursanvändning och övergripande välfärdsfrågor, samt jämföra och värdera strategiska och riktade folkhälsoinsatser (prioriteringar) utifrån hållbarhets-, etiska- och hälsoekonomiska perspektiv.
- analysera och förklara ömsesidiga samband mellan utveckling för en god och jämlik hälsa och (a) välfärdsinstitutioners funktion och organisering, (b) hälsans sociala bestämningsfaktorer till exempel utbildningsnivå, genus, inkomst samt (c) människors handlingsförmåga och handlingsutrymme, till exempel levnadsvanor, tillit och inflytande,
- kritiskt värdera och reflektera över styrkor och begränsningar hos epidemiologisk och annan folkhälsovetenskaplig forskning, både som forskningsmetod och som policyredskap.

Hållbarhetsmärkning

Programmet är hållbarhetsfokuserat, vilket innebär att minst ett av programmets mål tydligt visar att programmets innehåll uppfyller minst ett av Göteborgs universitets fastställda kriterier för hållbarhetsmärkning. Detta innehåll utgör även programmets huvudsakliga fokus.

6. Innehåll och upplägg

Masterprogrammet (se tabell med kursöversikt sist i utbildningsplanen) inleds med att studenterna läser kurser som fokuserar på folkhälsovetenskapens grundläggande utgångspunkter, tillämpningsområden och forskningsmetoder.

I och med att en av folkhälsovetenskapens viktigaste utgångspunkter är att undersöka hur ojämlikhet i hälsa kan analyseras och strukturellt motverkas utgör detta viktiga delar i de inledande kurserna under programmets första termin, och framförallt i kursen om jämlik hälsa och rätten till hälsa. Kursen i kvalitativa forskningsmetoder behandlar kvalitativ forskningsmetodik med särskild tillämpning och relevans för folkhälsovetenskapliga studier och ligger till grund för kurser på tredje terminen såväl som för den avslutande uppsatsterminen.

Programmets andra termin inleds med en kurs i epidemiologi och biostatistik, som förbereder för vidare kurser inom programmets andra och tredje termin samt uppsatskursen där kvantitativa studier kan genomföras i examensarbetet. Terminen fortsätter sedan med kurser inom hälsoekonomi alternativt socialepidemiologi – en av kurserna är obligatoriska, men studenter väljer mellan dessa två kurser under första terminens ansökningsperiod.

Kursen i hälsoekonomi fokuserar på hur det hälsoekonomiska ämnesområdet kombinerar folkhälsovetenskapliga och ekonomiska teorier, och behandlar metoder och tillämpningsområden för makro- och mikroekonomiska perspektiv på hälsa. Makroekonomiska perspektiv belyser nationella och internationella institutioners övergripande strategier för

hälsofrågor. Mikroekonomiska perspektiv på hälsa fokuserar dels på tillgång och efterfrågan på olika typer av hälsoinsatser, hur dessa används och i vilken grad de är kostnadseffektiva i förhållande till de hälsomål som eftersträvas.

Kursen i socialepidemiologi behandlar den del av epidemiologin som fokuserar på kartläggning av sådana sociala faktorer som med- eller motverkar en god och jämlik hälsoutveckling inom en befolkning. Socialepidemiologin är särskilt inriktad på att identifiera, studera och analysera sociala faktorer (t.ex. utbildningsnivå, socioekonomisk position, kön) betydelse för hälsan. I kursen fördjupas därför de delar av det folkhälsovetenskapliga fältet, som är kopplade till hur människors olika möjligheter till en god hälsa kan studeras och förstås, liksom vilka samhällssektorer och livsområden som sådana studier omfattar. Kursen berör även vilka policyimplikationer som socialepidemiologiska forskningsresultat kan ha och syftar därför till att studenterna, efter mastersexamen, ska kunna studera och tillämpa vetenskaplig evidens rörande processer och faktorer som främjar jämlik hälsa.

Programmets tredje termin utgörs av valfria kurser. Dessa kan ersättas med valfria kurser inom Göteborgs universitet, på andra universitet i Sverige eller utomlands. Inom programmet finns även möjlighet att söka en terminslång praktikkurs, där teoretiska perspektiv tillämpas i en praktisk verksamhet.

De valfria kurserna inom programmets regi utgörs inledningsvis av en kurs som fokuserar på hur man genom strategisk styrning, olika program och metoder samt kontinuerlig utvärdering kan hantera orättfärdiga skillnader i hälsa och leda hälsoutvecklingen mot en mer likvärdig fördelning av hälsa inom en befolkning. Kursen bygger vidare på socialepidemiologikursens tema om hur folkhälsovetenskaplig evidens kan omsättas i policyformuleringar, till hur konkreta insatser kan utvecklas och utvärderas i förhållande till uppnående av mål om en jämlik hälsoutveckling.

Parallellt ges också en valfri kurs i avancerad hälsoekonomisk utvärdering, som bygger vidare på den andra terminens kurs med särskilt fokus på hälsoekonomiska utvärderingar. Fältet har ofta inriktats på utvärdering av medicinska interventioners kostnadseffektivitet, men i takt med att hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser har ökat (behov och omfattning) har också krav på evidensbaserad, såväl som ekonomiska och hälsorelaterade måluppfyllelse vuxit.

Under den tredje terminens andra del finns sedan ytterligare två valfria kurser som fokuserar på områdena Arbete och hälsa respektive Migration och hälsa.

Programmet avslutas med ett examensarbete under den fjärde terminen.

Progression i utbildningen sker genom en successiv breddning och fördjupning inom huvudområdet. Undervisningen är baserad på forskning inom det folkhälsovetenskapliga området och undervisningsmetoderna anpassas efter innehåll och sammanhang, men en variation i undervisningsformer eftersträvas. Pedagogiken inspireras av principerna för studentcentrerat lärande och ska främja studenternas aktiva och interaktiva kunskapsökande, kreativitet och kritiska tänkande.

Kurserna kan komma att ges i en annan ordning, inom respektive termin.

Se även bilaga. Programöversikt.

7. Platsgaranti

Student som har antagits till programmet och som i föreskriven studietakt

följer utbildningsplanen har generell platsgaranti till programmets obligatoriska kurser. Begränsad platsgaranti gäller för programmets valbara kurser. I båda fallen under förutsättning att studenten uppfyller förkunskapskraven för tillträde till respektive kurs.

8. Övergångsbestämmelser

Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar sina studier från och med höstterminen 2023. Student som efter studieuppehåll önskar återuppta studierna ska kontakta studievägledare för planering av fortsatta studier, som då sker utifrån gällande utbildningsplan.

9. Övrigt

Uppföljning och utvärdering av programmet sker i enlighet med gällande *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Göteborgs universitet*. Studenterna erbjuds att, såväl skriftligt som muntligt, utvärdera varje enskild kurs som ingår i programmet. Utvärderingarna ligger till grund för det kontinuerliga utvecklingsarbetet av programmet. Utvärderingarna kommer att sammanställas skriftligen samt återföras till studenterna med kursledningens kommentarer. Skriftlig och muntlig utvärdering av hela programmet kommer också att göras.

Kurser som innehåller inslag av praktik/fältstudier kan medföra kostnader för studenten, för resor, logi och uppehälle.

Undervisningsspråk är engelska. Studenter kan ges möjlighet att examineras på svenska, i enlighet med respektive kursplan.

M2PHP Masterprogram i folkhälsovetenskap

Termin			Kurstyp
1	MPH211 Folkhälsovetenskapens utgångspunkter och tillämpningsområden 15 hp <i>MPH211 Public health foundations and areas of application 15 hec</i>		Obligatorisk huvudområdeskurs Heltid
	MPH212 Jämlik hälsa och rätten till hälsa 7,5 hp <i>MPH212 Health equality and the right to health 7,5 hec</i>		Obligatorisk huvudområdeskurs Deltid
	MPH213 Kvalitativa metoder inom folkhälsovetenskap 7,5 hp <i>MPH213 Qualitative methods in public health 7,5 hec</i>		Obligatorisk huvudområdeskurs Deltid
2	MPH221 Epidemiologi och biostatistik 15 hp <i>MPH221 Epidemiology and biostatistics 15 hec</i>		Obligatorisk huvudområdeskurs Heltid
	MPH222 Hälsöekonomi: utgångspunkter, tillämpningsområden och metodik 15 hp <i>MPH222 Health economics: foundations, areas of application and methodology 15 hec</i>	MPH223 Socialepidemiologi: teori, metod och praktiska implikationer 15 hp <i>MPH223 Social epidemiology: theories, methods and practical implications 15 hec</i>	Valbar huvudområdeskurs Heltid
3	MPH231 Hälsöekonomiska utvärderingar: fördjupningskurs 15 hp <i>MPH231 Advanced course in health economics evaluation 15 hec</i>	MPH232 Strategiskt arbete för Jämlik hälsa: policy, interventioner och utvärdering 15 hp <i>MPH232 Governing health equality: policy, interventions and evaluations 15 hec</i>	Valbar huvudområdeskurs Heltid
	MPH233 Arbete och hälsa: hälsopromotion och sjukdomsförebyggande ansatser 7,5 hp <i>MPH233 Work and health: health promotion and disease prevention 7,5 hec</i>		Valfri kurs Deltid
	MPH234 Migration och hälsa i ett socialt, demografiskt och politiskt sammanhang 7,5 hp <i>MPH234 Migration and health in a social, demographic and political context 7,5 hec</i>		Valfri kurs Deltid
	MPH235 Praktiskt folkhälsoarbete: intervention, implementering och utvärdering 30 hp <i>MPH235 Public health work: interventions, implementation and evaluation 30 hec</i>		Valfri kurs Heltid
4	MPH303 Folkhälsoarbete: planering av intervention och utvärdering 15 hp <i>MPH303 Public health work: intervention planning and evaluation 15 hec</i>		Valfri kurs Heltid
	MPH241 Examensarbete i folkhälsovetenskap 30 hp <i>MPH241 Master's thesis in public health science 30 hec</i>		Obligatorisk huvudområdeskurs Heltid